

Eva Hrachovcová, Šlechtické sňatky v druhé polovině 19. století, diplomová práce PF, České Budějovice 2007.

Posudek oponenta diplomové práce

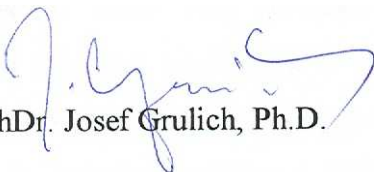
Diplomová práce Evy Hrachovcové se zabývá problematikou sňatkových strategií doložitelných na příkladu mužských příslušníků české historické šlechty (1848-1914). Z pohledu české historiografie zmíněné téma zůstává spíše na okraji badatelského zájmu. Jednotlivé okolnosti volby vhodného životní partnerky diplomantka neposuzovala izolovaně, ale v kontextu hlubokých společenských proměn, v jejichž důsledku šlechta ztrácela své politické, společenské i hospodářské postavení. Uzavření sňatku zde představovalo jednu z mála možností, jak zajistit budoucí existenci společenské vrstvy, která i nadále přežívala v představě o svém elitním postavení.

Předložená diplomová práce je rozdělena do čtyř kapitol, jejichž cílem bylo nejenom popsat, nýbrž především pochopit strategii výběru životní partnerky mužských příslušníků vyšší šlechty na území Čech během druhé poloviny 19. a na počátku 20. století. První kapitola je věnována volbě nevěsty. Autorka se jejím prostřednictvím snažila nalézt odpověď na otázku, do jaké míry jednotliví šlechtici dodržovali zásadu rovnorodosti, jež patřila mezi tradiční normy šlechtického světa a sloužila k posilování jeho uzavřenosti. Zároveň zkoumala, jak hluboce otrásl přechod k moderní společnosti s tradičními hodnotami historické šlechty. V další kapitole svoji pozornost věnovala sňatkům se členy nově nobilitovaných rodin a také s nešlechtici. V třetí kapitole sledovala problematiku sňatkových migrací za situace, kdy čeští knížecí i hraběcí potomci hledali své nevěsty nejenom v českých či rakouských zemích, ale na území Evropy a dokonce i jiných kontinentů. Poslední kapitola se dotýká sňatkového věku šlechtických snoubenců, kterému v českém prostředí nebyla věnována odpovídající pozornost.

Evě Hrachovcové se podařilo prokázat, že jednotliví příslušníci historické šlechty hledali své manželky hlavně v českých zemích, především v okruhu svých příbuzných nebo urozených přátel. Jednu z hlavních příčin zmíněného stavu diplomantka nachází v omezeném počtu aristokratických rodů žijících na přelomu 19. a 20. století. V upevňování vazeb mezi šlechtickými rodinami nalézají nejenom deklarování vzájemných přátelských vztahů či shodného politického myšlení, ale především snahu o zaručení výlučného postavení v moderní společnosti. Diplomová práce Evy Hrachovcové nevykazuje žádné formální

nedostatky; též poznámkový aparát odpovídá předepsané normě; tudíž ji doporučuji
k obhajobě a hodnotím stupněm **výborně**.

V Třeboni 21.5.2007

PhDr. Josef Grulich, Ph.D.